

گروه محققین بهداشت و درمان ایران (مبدا)

انجام امور پژوهشی و آموزش و مشاوره: پروپوزال، پایان نامه، مقاله، طراحی تحقیق، آنالیز آماری، آموزش نرم افزارهای آماری SPSS، GIS، و STATA، سایر نرم افزارهای کاربردی بهداشتی آموزش گروهی و خصوصی کلیه خدمات پژوهشی فوق با قیمت ارزان در دفتر کار گروه در تهران انجام می پذیرد.

لینک تلگرام گروه محققین بهداشت و درمان ایران :

از طریق این لینک به ما بپیوندید <https://telegram.me/joinchat/BpHbRD02chUjm1kx8fA-Pg>

پروپوزال نویسی...؟

مقدمه

هدف کلی هر پروپوزال ترغیب خواننده آن به انجام کاری است. این خواننده می تواند یک مشتری بالقوه باشد که مثلا در نظر داریم تشویق به خریداری محصول یا خدمات ما گردد، و یا کارفرمایی که می خواهیم او را به سرمایه گذاری در امر اجرای یک پروژه ترغیب کنیم.

هر پروپوزال یک طرح برای برآورده ساختن یک نیاز پیشنهاد می نماید و دریافت کننده آن، طرح پیشنهادی را با توجه به اینکه پروپوزال مزبور به سوالات زیر تا چه اندازه خوب پاسخ می دهد، ارزیابی می نماید:

- پیشنهاد ما چیست؟
- برای انجام آن چگونه طرحریزی کرده ایم؟
- چه زمانی را برای انجام آن برنامه ریزی کرده ایم؟
- چقدر هزینه برای انجام این طرح لازم است؟

در نگارش پروپوزال سطح دانش مخاطبین و نیز موقعیت آنان بایستی در نظر گرفته شود. اگر مخاطب پروپوزال دارای دانش فنی کافی نیست، باید همراه در ابتدای آن یک مقدمه اجرایی به زبان غیرفنی و ساده آورده شود.

استاندارد کاملاً تعریف شده ای برای نگارش یک پروپوزال وجود ندارد، لیکن فرمت های متداول متعددی موجود است و برخی از سازمانها، بخصوص سازمانهای سرمایه گذار و اعطا کننده کمک مالی، فرمت های از پیش تعیین شده ای برای اینکار دارند. در اینجا یک فرمت کلی برای این منظور پیشنهاد می شود

پروپوزال یا طرح تحقیق ، پیش نویس پژوهشی است که شما می بایست برای اخذ مدرک تحصیلی خود انجام دهید. در پروپوزال ، شما به معرفی موضوعی که برای پایان نامه خود انتخاب کرده اید ، توضیح اهمیت آن موضوع ، ذکر پژوهش هایی که در گذشته در این باره صورت گرفته ، و نتایجی که فکر می کنید از تحقیق خواهید گرفت می پردازید. هم چنین روش یا روش هایی که در پژوهش از آن ها بهره خواهید گرفت را ذکر می کنید.

شکل پروپوزال بنا بر هدفی که از آن دارید و یا به مقتضای رشته تحصیلی شما می تواند قدری متغیر باشد. اما شکل بندی بنیادین آن ، همواره باید شامل عنوان بندی ها و بخش های زیر باشد :

۱- موضوع تحقیق (Project Title)

ذیل این عنوان می بایست عنوان دقیق تحقیق خود را ذکر کنید. برای مثال :

Project Title: Women Role in Southeast Thailand

۲- توضیح موضوع و اهمیت آن (Importance and Statement of Topic)

در این بخش می بایست جوانب موضوع ، چگونگی ارتباط آن با رشته تحصیلی مورد نظر ، و اهمیت موضوع به لحاظ علمی و کاربردی را توضیح دهید.

۳- ادبیات تحقیق و پژوهش های مرتبط (Review of Literature and Relevant Topics)

زیر این عنوان ، باید توضیح مختصری درباره پژوهش هایی که پیش از شما روی این موضوع و موضوعات نزدیک به آن انجام شده بدهید. در این بخش در واقع باید به ذکر پژوهش هایی بپردازید که شما قصد دارید یافته های آن ها را تکمیل کنید ، اشتباهات آن ها را رفع نمایید و یا نتایج آن ها را رد کنید.

۴- اهداف و فرضیه ها (Aims and Hypothesizes)

در این بخش باید به ذکر نتایج پردازید که فکر می کنید از تحقیق خواهید گرفت. توضیح دهید که از انجام تحقیق چه هدفی دارید؟ به کدام سمت حرکت می کنید؟ و فکر می کنید به کجا خواهید رسید؟

۵- روش ها و ابزار های تحقیق (Methodology)

در این قسمت توضیح دهید که در انجام پروژه از چه روش های علمی سود خواهید برد و چه ابزارهایی را برای رسیدن به اهداف تحقیق به خدمت خواهید گرفت.

۶- منابع (References)

فهرستی از منابعی که فکر می کنید از آن ها استفاده خواهید کرد و به کار شما مرتبط هستند را الفبایی و منظم کنید و در این بخش بیاورید.

معیارهای انتخاب یک موضوع تحقیقاتی چیست؟.

۱- موضوع باید مناسب داشته باشد: یعنی جزء اولویتهای مهم و اساسی در نظر محقق باشد بطور مثال هرچه رنج موجودات مبتلا و عوارض اقتصادی و بهداشتی بالاتر باشد موضوع در اولویت بالاتری قرار می گیرد مثلاً کیست هیداتیک که انتشارش وسیع بوده و تعداد زیادی از موجودات و انسانها به آن مبتلا هستند و در سال خسارات اقتصادی را وارد کرده و روش درمانی برای فرد مبتلا، جراحی است که هزینه بسیار بالایی دارد

۲- اجتناب از دوباره کاری در موضوع طرح: برای اینکه بدانیم موضوع مورد تحقیق ما تکراری است یا خیر و آیا ارزش تحقیق دارد یا خیر باید یک بررسی متون داشته باشیم که با توجه به امکانات موجود و در دسترس کار بسیار ساده است ما می توانیم با مراجعه به مقالات داخلی و خارجی، خلاصه کنگره ها تماس با سایر محققینی که درخصوص موضوع پژوهش یا موضوعات مشابه کار کرده اند و همچنین استفاده از اینترنت و بانکهای اطلاعاتی که اخیراً تعدادی از آنها در سایت دانشگاه ها در دسترس می باشد نظری اجمالی به کارهای سایر محققین داشته باشیم البته ذکر این نکته لازم است که زمانی می گوئیم یک موضوع تکراری که تمام ابعاد و موضوع مثل هم باشند. ولی اگر از نظر زمانی یا مکانی با هم متفاوت باشند ، دیگر موضوع تکراری نخواهد بود.

۳- موضوع قابلیت اجراء را داشته باشد: یعنی آیا تمام امکانات و شرایط لازم جهت انجام تحقیق درخصوص موضوع مذکور در آن مکان فراهم است یا خیر؟ و یک موضوع حتی اگر تمام ویژگی های لازم را داشته باشد اما قابل انجام نباشد موضوع خوبی نخواهد بود.

۴- کاربردی و مناسب با زمان و مقرون به صرفه باشد: عملاً مطالعاتی در اولویت پژوهشی قرار دارند که با حداقل هزینه جنبه کاربردی داشته و نتیجه آن برای برنامه‌ریزان و مدیران در جهت تأمین نیاز جامعه در زمان حال یا آینده نزدیک مفید واقع شود.

۵- نداشتن موانع اخلاقی: در مطالعاتی که در آن جامعه مورد مطالعه انسان بوده و مداخله‌ای بر سوزدهای انسانی صورت می‌گیرد، رضایت‌مندی و حفظ حرمت انسانی و محرمانه نگاه داشتن اطلاعات بسیار ضروری است.

۱- مقبولیت سیاسی و فرهنگی: موضوع مورد مطالعه باید مورد پذیرش فرهنگ و عرف جامعه بوده و ۲- هیچگونه تضادی با سیاست کشور نداشته باشد.

نکات مهم در نوشتن عنوان موضوع:

عنوان موضوع از همه قسمت‌های کار بیشتر خواننده دارد پس در انتخاب عنوان باید دقت کرده و به نکات زیر توجه کرد.

۱- عنوان نباید خیلی کوتاه و یا خیلی طویل باشد.

۲- دربرگیرنده تمام محتویات کار تحقیقاتی باشد.

۳- از به کار بردن مخففها، اصطلاحات و کلمات غیر مصطلح و کلمات انگلیسی که معادل فارسی دارند اجتناب شود.

۴- به صورت خبری نوشته شده و از عناوین اختصاری استفاده نشود.

۵- سال و مکان انجام تحقیق حتماً ذکر شود.

بیان مسئله یا مشکل (ضروری اجرای پژوهش)

بیان مسئله باید مختصر و دقیق (حداکثر ۱ صفحه) و با ذکر منابع نوشته شده و در نگارش آن به نکات زیر توجه کرد.

۱- مسئله و مشکل چیست؟ با جملاتی کوتاه و شیوا ماهیت، شدت، وسعت و عوامل موثر بر مسئله را ذکر کنید

۲- به پیامدهای مسئله و خطرات ناشی از آن اشاره کنید؟

۳- چرا انجام پژوهش مورد نظر لازم است و با توضیح و ارائه راه حل، اهمیت موضوع طرح و ضرورت آن را توجیه نمائید.

نکته: بلافاصله پس از بیان مسئله باید تمام مخففها و اصطلاحات و منابع مورد استفاده در پائین بیان مسئله توضیح و نوشته شوند.

بررسی متون (منابع):

در بررسی متون با مراجعه به کتب، مجلات داخلی و خارجی، تماس با سایر محققین و استفاده از بانکهای الکترونیک داخلی و خارجی می توان مروری بر مطالعات سایر محققین در زمینه کار خود یا مشابه آن داشت و با مطالعه آنها از تجربیات و نتایج بدست آمده استفاده کرده و از متدولوژی طرح، روشهای نمونه گیری و آتالیزهای آماری آنها در جهت تحقق انجام یک تحقیق مفید و درست بهره برد.

نکته: در پایان این قسمت نیز ذکر منابع ضروری می باشد (حداقل ۳ منبع)

اهداف، سئوالات، فرضیات (با توجه به موضوع پژوهش)

اهداف یک پروژه تحقیقاتی خلاصه آنچه که باید با انجام مطالعه به آن برسیم را بیان میکند.

۱- هدف کلی:

آنچه که مطالعه به طور کلی به آن دست خواهد یافت را هدف کلی می گویند و هدف کلی در واقع همان عنوان مطالعه است با این تفاوت که با لغتهای قابل اندازه گیری مثل «تعیین یا شناخت» که معنی و کاربرد دقیق و واضحتری دارند شروع میشود.

مثال: عنوان موضوع: بررسی میزان تماشای برنامه های تلویزیونی در روستای مشک آباد استان آذربایجان غربی
در سال ۱۳۸۷

۲- اهداف اختصاصی (یا ویژه یا جزئی): این اهداف باید واقع بینانه مطرح شده و به آنچه که مطالعه برای حل آن طرح ریزی شده متمرکز باشند.

اهداف جزئی در واقع جزئی از هدف کلی بوده و اگر به خوبی تنظیم شوند ما را هم چنین به طراحی روش تحقیق و نحوه گردآوری، تجزیه و تحلیل و تفسیر داده‌ها هدایت خواهند نمود.

هدف جزئی:

نباید از قالب هدف کلی خارج بوده و باید به جنبه‌های اساسی مطالعه محدود باشد.

در اهداف جزئی هم باید از افعالی نظیر تعیین کردن، مقایسه کردن، اثبات کردن، محاسبه کردن و برقرار کردن استفاده کرد و از به کارگیری افعال مبهم نظیر فهمیدن، مطالعه کردن و اذعان کردن دوری نمود.

مثال: : بررسی میزان تماشای برنامه های تلویزیونی در روستای مشک آباد استان آذربایجان غربی در سال ۱۳۸۷ می توان چنین بیان کرد:

۱- تعیین میزان تماشای برنامه های تلویزیونی روستای مشک آباد استان آذربایجان غربی بر حسب جنس

۲- تعیین میزان تماشای برنامه های تلویزیونی در روستای مشک آباد استان آذربایجان غربی در سال ۱۳۸۷ بر حسب میزان تحصیلات

نکته: در اهداف جزئی (اختصاصی) معمولاً ۲ نوع هدف با توجه به نوع مطالعه مطرح میشوند

۱- اهداف توصیفی : این اهداف معمولاً میزان تماشای برنامه های تلویزیونی و تعیین میانگین آن را می‌سنجد و نتیجه آن معمولاً به صورت اعداد بیان میشود.

۲- اهداف تحلیلی : این اهداف معمولاً تعیین ارتباط و یا مقایسه ۲ موضوع را می‌سنجد و نتیجه آنها به صورت بلی یا خیر بیان میشوند. مثال: - تعیین میانگین تماشای برنامه های تلویزیونی جمعیت روستای مشک آباد استان آذربایجان غربی در سال ۱۳۸۷ (هدف توصیفی) - تعیین ارتباط بین تماشای برنامه های تلویزیونی و میزان تحصیلات در جمعیت روستایی مشک آباد استان آذربایجان غربی در سال ۱۳۸۷ (هدف تحلیلی)

۳- اهداف کاربردی: معمولاً در بعضی مطالعات هدف دیگری تحت عنوان هدف کاربردی وجود دارد که نحوه بکارگیری نتایج حاصله از بررسی تحقیقات را مشخص میکند و ساختار مشخصی ندارد.

نکته: ذکر این نکته لازم است که اهداف باید تمام قسمتهای مسئله را آنچنان که تحت عنوان بیان مسئله آورده شده است را در برگیرد. اگر مسئله تحقیق با دقت کافی بیان شده باشد تنظیم اهداف آسان تر خواهد بود.

ذکر سئوالات تحقیق و فرضیات:

در یک مطالعه توصیفی اهداف توصیفی به سئوالات توصیفی تبدیل میشوند که معمولاً جواب آنها عدد می باشد.

مثال: میزان تماشای برنامه های تلویزیونی مشک آباد استان آذربایجان غربی در سال ۱۳۸۷ بر حسب جنس چقدر است؟ در یک مطالعه تحلیلی اهداف تحلیلی به فرضیات تبدیل می شوند و یک فرضیه توضیح یا پیش گوئی این مسئله است که چرا یک یا چند عامل، عوامل دیگر را تحت تأثیر قرار میدهند.

مثال: تماشای برنامه های تلویزیونی در افراد بی سواد بیشتر از افراد تحصیل کرده است.

بیان متغیرهای تحقیق و تعریف عملیاتی آنها:

متغیرهای یک تحقیق بسیار مهم بوده و در واقع قلب یک تحقیق می باشند. متغیرها در واقع داده هائی هستند که ما می خواهیم آنها را جمع آوری نموده و آنالیز کنیم. به طور کلی متغیرها به دو دسته اصلی کمی و کیفی تقسیم میشوند و مبنای این تقسیم بندی این است که متغیرهای کمی مقادیر مختلف به خود می گیرند و متغیرهای کیفی حالات مختلف به خود می گیرند

مثال: سن یک متغیر کمی است و جنس یک متغیر کیفی

متغیرهای کمی خود به دو دسته تقسیم میشوند

۱- کمی گسسته: بین دو عدد اعشار نمی گیرد مانند تعداد فرزندان

۲- کمی پیوسته: بین دو عدد بی نهایت عدد و اعشار می تواند قرار گیرد مثل قد بین ۱۷۵ و ۱۸۰ سانتی متر متغیرهای کیفی نیز به ۲ دسته تقسیم میشوند:

۱- کیفی اسمی: برتری ترتیبی بین حالات مختلف متغیر وجود ندارد مثل جنس یا شغل

۲- کیفی رتبه‌ای: برتری ترتیبی بین حالات مختلف متغیر وجود دارد مانند میزان تماشای برنامه های تلویزیونی با میزان تحصیلات.

مقیاسهای اندازه‌گیری متغیرها:

گاهی در هنگام ثبت متغیرها یا در موقع تحلیل آماری کمی بودن متغیر برای پژوهشگر مطلوب نبوده و او مایل است متغیر مربوطه را به مقیاسی درآورد که تعداد کمتری مقدار یا حالت بپذیرد مثلاً تبدیل متغیر سن به گروههای سنی یک مثال معمول است

به طور کلی برای متغیرها چهارنوع مقیاس مختلف تعریف شده است که عبارتند از:

۱- مقیاس نسبی: دارای صفر واقعی هستند و فاصله‌ها مساویند مثل قد، وزن

۲- مقیاس فاصله‌ای: دارای صفر قراردادی هستند و فاصله‌ها کاملاً قراردادی میشوند مثل درجه حرارت

۳- مقیاس ترتیبی: در این مقیاس ترتیب مقادیر قابل مشاهده است مثلاً وزن از کم به زیاد

۴- مقیاس اسمی: در این مقیاس نسبت مقادیر به هم، فواصل مقادیر و ترتیب آنها، هیچکدام مشخص نیست و هیچکدام به هم برتری ندارند و فقط کد یا شماره‌ای به آنها تعلق یافته است مثل کد ۵

نکته: فقط ۲ مقیاس رتبه‌ای و اسمی در ثبت متغیرهای کیفی استفاده میشوند

در مطالعات تحلیلی یک جنبه دیگر متغیرها نیز باید در نظر گرفته شود و آن مستقل یا وابسته بودن آنهاست.

متغیر مستقل یا علت: تغییرات آن تابع تغییرات متغیر دیگر نمی‌باشد

متغیر وابسته یا معلول: تغییرات آن تابع تغییرات متغیر دیگری است

مثال: بررسی ارتباط استعمال دخانیات و ابتلا به سرطان ریه» در این عنوان استعمال دخانیات متغیر مستقل و سرطان ریه متغیر وابسته است.

متغیرهای مخدوش‌کننده:

متغیرهایی هستند که با علت و معلول هر دو در ارتباط هستند و بر روی هر یک از آنها تأثیر می‌گذارند مثلاً فرض کنیم که محقق می‌خواهد نقش سیگار را بر روی بیماریهای قلبی و عروقی مطالعه کند یکی از متغیرهای

مخدوش‌کننده در این میان استرس می‌باشد که هم می‌تواند باعث بیماری قلبی شود و هم بر روی مصرف بیشتر سیگار اثر بگذارد.

در مطالعات تحلیلی شناخت تمام متغیرهای مخدوش‌کننده از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است زیرا اگر اثر این متغیرها بر نتیجه مطالعه در مرحله نمونه‌گیری یا تحلیل آماری خنثی نشود نتایج حاصله قابل اطمینان نخواهد بود.

متغیرهای زمینه‌ای: متغیرهای مربوطه به خصوصیات فردی جمعیت نمونه را متغیر زمینه‌ای می‌گویند این متغیرها معمولاً در تمام مطالعات ثبت می‌شوند مانند سن، جنس، شغل، تحصیلات و وضعیت تأهل در برخی مطالعات این متغیرها نقش متغیر مستقل را بازی می‌کنند.

متدولوژی تحقیق:

در این بخش نوع مطالعه (توصیفی یا تحلیلی)، جامعه موردنظر که تحقیق بر روی آنها صورت می‌گیرد را ذکر می‌کنیم در این مرحله بهتر است با کمک مشاور آمار یا مشاور روش تحقیق آگاه به تجزیه و تحلیل داده‌ها حجم نمونه و آنالیزهای آماری را مشخص کنیم و لازم نیست فرد مهارت لازم در این زمینه را داشته باشد.

مدت زمان لازم برای اجرای طرح:

در این قسمت زمان لازم برای اجرای طرح باید ذکر شده و نوع و تاریخ فعالیت‌های انجام شده را در خصوص انجام طرح در جدولی زمانی به نام جدول گانت که در فرمهای پروپوزال وجود دارد مشخص خواهیم کرد.

- نکات مهم

۱- پروپوزال را با موضوع شروع نکنید، بلکه عنوان را در روی جلد بیاورید و بعد متن پروپوزال را بنویسید

۲- این نکات را در مورد انتخاب و نگارش تیتراژ پروژه رعایت کنید :

الف) سعی کنید موضوع روشن و ساده باشد. از خوشگل کردن عنوان تحقیق خودداری کنید!

ب) عنوان پروژه را به صورت خلاصه ای فشرده از آن چه در ذهن دارید در نظر بگیرید. سعی کنید با همان یک جمله عنوان پروژه بتوانید چارچوب کلی تحقیق و هدف هایتان را به خواننده منتقل کنید. عنوان کار شما باید کاملاً مشخص کند که شما می‌خواهید چه چیز را و در چه شرایطی مطالعه کنید.

پ) در جمله بندی عنوان پروژه دقت کنید تا چیدمان آن طوری باشد که آن چه اصل موضوع تحقیق شماست از فرع آن قابل تشخیص باشد.

ت) سعی کنید کلمات اضافی را از عنوان پروژه حذف کنید. دو مثال زیر در واقع یکی هستند، اما شماره ۲ مقبولیت بیشتری دارد:

۱- The Systematic Development which has occurred during last 50 years and has Changed the face of Southeast Asia

۲- Changes and Development in Southeast Asia

۳- در مورد (۱) هدف هایی که از تحقیق دارید و (۲) ایژه ای که برای مطالعه انتخاب کرده اید (Objectives) حتماً دقت کنید که در رابطه کامل با هم باشند و در نگارش پروپوزال سعی کنید که این رابطه را به خوبی نمایش دهید. منظور این است که مثلاً اگر هدفی که می خواهید به آن برسید، نامناسب بودن عروسک های باری برای تربیت دختران هست، انتخاب ایژه ای مانند جامعه دختران ۱۵ ساله ساکن منطقه ۲۰ تهران، نامناسب و نامربوط به نظر می رسد. توجه داشته باشید که بهترین ایژه را برای رسیدن به هدفتان انتخاب کنید.

۴- در زمینه چگونگی انتخاب روش تحقیق نیز، وضع به همین ترتیب است. سعی کنید مناسب ترین، عملی ترین، علمی ترین و هم خوان ترین روش را برای پژوهش مورد نظرتان انتخاب کنید.

۵- پروپوزال را تمیز و با بخش بندی مناسب تحویل دهید. سعی کنید مرز بین عنوان ها مشخص باشد و مطالب را بر روی ۱ روی کاغذ A4 تایپ کنید.

۶- حجم پروپوزال می بایست برای دوره های کارشناسی ارشد حداقل ۵ صفحه و برای دکتری حداقل ۸ صفحه باشد. در این میان حداقل یک صفحه به ادبیات تحقیق و حداقل یک صفحه به منابع تحقیق اختصاص دهید. سعی کنید از منابع جدید و به روز استفاده نمایید و همه ی منابع پروژه فارسی زبان نباشند. هم چنین توجه بفرمایید فونت استاندارد برای پروپوزال Times and New Romans با سایز ۱۲ است.

۷- از نوشتن موارد اضافه در پروپوزال، مثل عریضه نویسی برای استاد راهنما و غیره، جداً خود داری کنید. از توضیح اضافه هم پرهیز کنید.

۸- در مورد نگارش انگلیسی، حتماً درباره متن پروپوزال با یک مترجم و یا کسی که انگلیسی ادبی را به خوبی می داند مشورت کنید. متن پروپوزال می بایست به لحاظ علمی و ادبی هیچ غلطی نداشته باشد.

۹- پروپوزال را جدی بگیرید! سنجش علمی شما در واقع فقط از طریق پروپوزال میسر است. پس تمام تلاش و دانش خود را برای تنظیم آن به کار بگیرید.

اشکالات عمده در پروپوزال نویسی:

در ادامه بحث پروپوزال های پژوهشی، در این جا به برخی اشکالات شایع پروپوزال ها می پردازیم.

علم و دانش کافی همیشه منجر به پروپوزال های قوی نمیشود. از یک سو با پروپوزال هایی مواجه میشویم که اگر چه ضعیف نوشته شده اند، به دلیل اینکه از پشتوانه علمی قوی ای برخوردارند و محقق اصلی شان هم شناخته شده و با سابقه میباشد میتوانند بودجه بگیرند. از سوی دیگر پروپوزال هایی که پایه علمی نادرستی داشته باشند، به ندرت بودجه میگیرند. بین این دو حد، گروهی از پروپوزال ها قرار میگیرند که اساس علمی صحیحی دارند و محقق اصلی هم از دانش کافی برخوردار است. برخی از این پروپوزال ها بودجه میگیرند و برخی دیگر خیر. این گروه از پروپوزال ها در واقع در منطقه خاکستری از طیف پروپوزال ها قرار میگیرند و بدون شک چنین پروپوزال هایی اگر بهتر نوشته شوند، نمره اولویت بهتری خواهند گرفت.

چند مورد از شایعترین ضعف های پروپوزال ها عبارتند از:

- فقدان ایده های نوین و بدیع

- مبهم و سطحی بودن طرح پژوهشی و عدم تمرکز بر یک موضوع خاص

- عدم آگاهی از تحقیقات انتشار یافته مرتبط

- فقدان تجربه کافی در زمینه ضروریات متدولوژی

- عدم قطعیت در رابطه با جهت گیری تحقیقات بعدی

- فقدان توجیه علمی قابل قبول

- تفصیل ناکافی طرح تجربی

- حجم بالای کار در حد غیرواقع بینانه

- جامع و مانع بودن عنوان تحقیق(بار معنایی لغات را فراموش نکنید).

- برگردان صحیح عنوان به لاتین (توجه به بار معنایی لغات)

- عدم استفاده از کلمات الگوی بهینه - مناسب - جامع - الگوی سیستمی - بررسی - شناسایی ..

- یافتن فرضیه های تحقیق از دل ادبیات تحقیق

- ترسیم دقیق چارچوب حرکتی و مرز واژه ها و پیش فرض ها

- توجه به مطالب درج شده در بخش اهمیت و ضرورت تحقیق (در این بخش باید به فواید انجام تحقیق و اینکه این کار چه مشکلی از جامعه را حل خواهد کرد پردازید. اگر این تحقیق انجام نشود چه اتفاقی می افتد. اینها دغدغه شماست)

- در بحث بیان مساله تنها باید به این اشاره کنید که در این زمینه خاص مورد نظر شما تا به حال چه کارهایی انجام شده ... چه کارهایی انجام نشده و شما می خواهید کدام یک از این کارهای انجام نشده را انجام دهید.

- پیشینه تحقیق را با ضرورت انجام تحقیق و بیان مساله قاطی نکنید. در پیشینه باید یک بک گراند از موضوع شما به دنیا بگویید. پیشینه را از ژورنالها و مجلات بیابید. اطلاعات به روز... پیشینه فرست کارهای انجام شده نیست. از دل فهرست کارها در می آید.

- انتهای ادبیات تحقیق حتما جمع بندی کنید. فراموش نکنید باید اول ادبیات را بررسی کنید بعد به فرضیه برسید

- توجه داشته باشید عبارت : " تاکنون موردی یافت نشده... " جنبه نوآوری در تحقیق نیست. این عبارت را هرگز به کار نبرید. نوآوری شما باید در روش تحقیق و یا خروجی های شما باشد. توصیف فرایند اجرا نیز نوآوری نیست. -عنوان تحقیق با هدف کلی فرق دارد. هدف از جنس مقصد است نه وسیله. مثلا در عنوان الگوی مصرف سوخت هدف کلی رفع مشکلات آلودگی هواست نه طراحی الگو و...

- اگر مدل ارائه می دهید حتما باید فرضیه داشته باشید. اصلا مدل خودش فرضیه است. منتها فرضیه ای که در پایان کار به آن می رسید. پس نگویید این تحقیق فرضیه ندارد.

- سوالات تحقیق روشن و همخوان با موضوع تحقیق باشند.

دیگه تقریبا از این جا خیلی خلاصه و اشاره ای صحبت شد و تقریبا می تونم بگم چندان قابل استفاده نبود. مطالبی در مورد وضعیت طرح سوال تحقیق و روش تحقیق و تعریف واژه ها و اصطلاحات تخصصی و...

تمامی موارد ذکر شده در فوق میتوانند ناشی از عدم آمادگی محقق باشند؛ با این وجود معمولاً پیامد نگارش سرهم بندی شده و غیر دقیق میباشد. "ایده های جدید" معمولاً در آخرین همایش ها مطرح میشوند و به ندرت پیش می آید که حقیقتاً بدیع باشند. مقالات انتشار یافته در سطح وسیعی در دسترس هستند و عدم آگاهی از تحقیقات چاپ شده مرتبط، غالباً به معنای قصور در مراجعه به آنهاست. فقدان تجربه کافی در زمینه ضروریات متدولوژی را میتوان با بهره گیری خلاقانه از همکاران و مشاوران مرتفع ساخت. این یک اصل اساسی در پژوهش و نیز در دریافت بودجه طرح های تحقیقاتی میباشد. نقص در رویکرد تجربی نشانگر نارسایی در برقراری ارتباط، عدم استفاده از مشاورین، یا عدم بازنگری پروپوزال توسط یک همکار قبل از ارائه آن میباشد.

شاید شایعترین ضعف طرح های تحقیقاتی که از پایه علمی قوی برخوردارند اما خوب نوشته نشده اند، نقص در مشخص کردن و آزمودن فرضیات مهم است. این نقص معمولاً منجر بدین انتقاد میشود که "طرح تحقیقاتی بر موضوع مشخصی تمرکز نیافته و مبهم است". فرضیات در واقع بیان ایده های جدید هستند. تحقیقی که در قالب فرضیات یا آزمون فرضیات دیگر قابل بیان نباشد، چیزی جز تمرین جمع آوری داده ها نیست و نمیتواند از لحاظ آماری مورد ارزیابی قرار گیرد. یک فرضیه ارزشمند را میتوان به صورت مستقیم مورد آزمون قرار داد یا استنتاجات و پیش بینی های برگرفته شده از آن را مورد آزمون قرار داد. فرضیات غیرقابل آزمون زمان و نیرو را به هدر میدهند. لیست کردن فرضیات متعدد نیز نشان از عدم تمرکز میدهد. بهترین حالت آن است که به یک فرضیه مهم پرداخته شود . .

نوشتن چنین عباراتی که ما امیدواریم فلان کار را بکنیم نشانه ضعف است. ممکن است چنین جمله ای صادقانه نوشته شده باشد اما نشانه ضعف در فوت و فن های دریافت بودجه است زیرا چنین عبارتی جای شک باقی میگذارد که آیا آنچه ذکر شده به دست خواهد آمد یا نه. یک نگرانی اصلی بازبینی کننده پروپوزال شما این است که اگر قسمتی از پروپوزال درست پیش نرود، محقق اصلی چه به جای خواهد گذاشت.

مجدداً تاکید میکنیم که پروپوزالی قوی است که در آن فرضیه ای مشخص تعیین شده باشد، با یک مدل تئوری جامع مرتبط باشد و آزمون های تجربی پیشنهاد شده واقعا قادر به تست کردن آن باشد.

نحوه ی نوشتن مقدمه مقاله ISI

چگونه مقدمه یک مقاله را بنویسیم؟ آموزش نحوه نوشتن مقدمه یک مقاله ISI, ISC و علمی و پژوهشی

قواعد پیشنهادی

اکنون که مقدمات را فرا گرفته ایم، حال به خود مقاله می‌رسیم. بعضی نویسندگان مجرب، عنوان و چکیده خود را پس از اتمام نگارش مقاله، آماده می‌کنند، هرچند که این عناصر ابتدا و پیش از متن مقاله ظاهر می‌شوند. اما شما باید یک عنوان موقتی و نیز طرحی کلی از خلاصه نگارش مقاله خود در ذهن داشته باشید (اگر بر روی کاغذ یا در کامپیوتر ندارید). همچنین شما باید سطح مخاطبین خود را در نظر بگیرید تا مبنایی برای تعیین اینکه کدام اصطلاحات و شیوه‌های عمل نیاز به تعریف یا توصیف داشته و کدام نیاز ندارند، را به دست آورید. اگر هدف مشخصی در ذهن نداشته باشید، ممکن است همزمان در شش جهت مجبور به پراکنده‌گویی و طول کلام شوید.

شروع کردن نگارش مقاله در حالی که تحقیق هنوز در جریان است، اقدام عاقلانه‌ای به شمار می‌رود. این امر، نگارش را آسان‌تر می‌سازد زیرا همه چیز در ذهن شما، تازه و دست‌اول است. علاوه بر این، خود فرایند نگارش احتمالاً به ناسازگاری‌ها و تناقضات در نتایج اشاره می‌کند یا شاید راه حل‌ها و روش‌های جالبی را پیشنهاد کند که ممکن است دنبال شوند. بنابراین، نوشتن را زمانی که وسایل و مواد آزمایش هنوز در دسترس هستند، شروع کنید. اگر با مولفین همکار یا مشترک در حال کار هستید، عاقلانه است که مقاله را هنگامی که آنها هنوز برای مشورت و نظر دهی در دسترس‌اند، بنویسید.

البته نخستین بخش مقاله باید «مقدمه» یا introduction باشد. هدف بخش «مقدمه» یا introduction باید ارائه اطلاعات زمینه‌ای کافی برای درک و ارزیابی نتایج تحقیق حاضر توسط خواننده بدون لزوم اشاره به مقالات قبلی در مورد موضوع باشد. مقدمه همچنین باید انگیزه و علت اصلی مطالعه حاضر را ارائه کند. موضوع مهم دیگر این است که شما باید هدف خود را از نوشتن مقاله به طور مختصر و واضح بیان کنید. مراجع را برای ارائه مهم‌ترین اطلاعات زمینه‌ای به دقت انتخاب کنید. بیشتر بخش مقدمه باید به زمان حال نوشته شود زیرا در آن شما عمدتاً به مسئله خود و نیز مسائل علمی محرز مرتبط با آن، اشاره خواهید کرد.

قواعد پیشنهادی برای یک مقدمه خوب بدین شرح هستند:

- ۱- مقدمه ابتدا باید ماهیت و دامنه مسئله مورد تحقیق را با تمام وضوح ممکن بیان کند.
- ۲- مقدمه باید سابقه تحقیق مرتبط را برای جهت دهی خواننده به طور مختصر مرور کند.
- ۳- مقدمه باید روش تحقیق را بیان کند و در صورت لزوم، دلایل انتخاب یک روش خاص را نیز باید ارائه نماید.
- ۴- مقدمه باید نتایج اصلی و مهم تحقیق را ارائه کند.

۵- مقدمه باید نتیجه گیری های اصلی حاصل از نتایج را بیان کند. خواننده را در حالت تعلیق و انتظار قرار ندهید؛ اجازه دهید تا خواننده، روند توسعه دلایل و شواهد را دنبال کند. یک پایان تعجب برانگیز و یک غافلگیری به سبک هنری، شاید اثر ادبی خوبی بسازد، اما به سختی می تواند در قالب روش علمی جای بگیرد.

بسیاری از مولفین، به خصوص مولفین تازه کار، اشتباه قرار دادن مهم ترین یافته های خود در اواخر مقاله را مرتکب می شوند و حتی در بعضی موارد مولفین احتمالاً به امید ایجاد حس تعلیق و سوق دادن خواننده به سوی یک حالت اوج دراماتیک، یافته های مهم را نیز از چکیده حذف می کنند. اما این ترفند نابخردانه های است که تاثیری منفی خواهد گذاشت. اصولاً مشکل با پایان غافلگیرانه، این مسئله است که ممکن است خوانندگان را خسته نمایند، به طوری که خواندن طولانی را پیش از رسیدن به شاه بیت اصلی متوقف سازند. «خواندن یک مقاله علمی همانند خواندن یک داستان پلیسی نیست. ما می خواهیم که از همان ابتدا از موضوع اصلی آگاهی یابیم.» (راتناف، ۱۹۸۱)

قواعد مقدمه خوب:

سه قاعده نخست برای مقدمه خوب که به طور معقولی توسط بیشتر دانشمندان و نویسندگان حتی آنهایی که تازه کار هستند، مورد قبول واقع شده اند، نیازمند توضیح بیشتر می باشند. همچنین باید به خاطر داشت که هدف مقدمه، معرفی کردن (مقاله) است. بنابراین، قاعده نخست یعنی تعریف مسئله، قاعده ی اصلی و مهم است و مشخصاً اگر مسئله تحقیق به صورتی منطقی و قابل درک بیان نشود، خوانندگان هیچ علاقه ای به راه حل شما نخواهند داشت. حتی اگر خواننده زحمت کامل مقاله شما را به خود بدهد، در حالی که مسئله را به صورتی معنادار و هدفمند ارائه نکرده باشید، ممکن است، وی تحت تاثیر اهمیت و جلوه ی راه حل شما قرار نگیرد. از یک لحاظ، مقاله علمی نیز شبیه سایر انواع ژورنالیسم ها است. در مقدمه، شما باید دارای قلبی باشید تا بتوانید با آن، توجه خواننده را به مقاله خود جلب کنید که چرا این موضوع را انتخاب کرده اید و چرا این موضوع مهم است؟

قواعد دوم و سوم نیز با قاعده نخست مرتبط است. مرور سابقه تحقیق و انتخاب روش باید به گونه ای انجام شود که خواننده، مسئله را به خوبی درک کند و بفهمد که شما چگونه تلاش به برطرف ساختن آن یا ارائه نتایج جدید نموده اید.

بنابراین، این سه قاعده به طور طبیعی به قواعد چهارم و پنجم یعنی بیان نتایج اصلی و نتیجه گیری ها منجر می شوند که آنها باید سنگ بنای مقدمه باشند.

بعضی استثنائات در نوشتن مقدمه مقاله

در بعضی ژورنال ها و حوزه های پژوهشی، مقالات علمی معمولا تنها از سه قاعده نخست پیروی می کنند. بنابراین، هنگام نگاه کردن به مقالات در ژورنال مورد نظر خود برای یافتن مدل ها دقت کنید که آیا مقدمه های آنها، نتایج و نتیجه گیری ها را بیان می کنند یا خیر. اگر نتایج در مقدمه ارائه نمی شوند، شما هم احتمالا نباید این کار را در مقدمه خود انجام دهید.

همچنین در برخی رشته های علمی، بخش مقدمه معمولا به شکل قیف مانند است یعنی از نکات اصلی و کلی شروع شده و به مطالب ریز و جزئی و خاص ختم می شود. برای مثال، ممکن است در مقدمه، شما با اطلاعات درباره اهمیت موضوع کلی مورد بررسی شروع کنید، سپس دانش در مورد یک جنبه از موضوع را خلاصه کنید و بعد پرسش جواب داده نشده ای در مورد آن جنبه مطرح کرده و سرانجام بگویید که تحقیق حاضر چگونه این مسئله را بررسی کرده است. این رویکرد، شبیه حالتی است که ممکن است شما در زمانی که بازدید کننده به آزمایشگاه شما می آید، استفاده کنید یعنی ابتدا اطلاعات زمینه ای را ارائه کنید و سپس نشان دهید که در حال حاضر مشغول انجام چه کاری هستید. به طور کلی، خواننده مقاله شما، محل و مسیر تحقیق شما را بازدید می کند و بنابراین مقدمه ساختار مند می تواند استقبال مقید و مهمان نوازی به عمل آورد.

استناد و اختصارات در نوشتن مقدمه introduction مقاله:

اگر قبلا یادداشت مقدماتی یا چکیده ای از تحقیق را منتشر کرده اید، باید آن را (با استناد) در مقدمه ذکر کنید. در صورتی که مقالات دقیقا به هم مرتبط در جای دیگر منتشر شده اند یا قرار است منتشر شوند باید در مقدمه خود یا نزدیک بخش انتهایی به آن اشاره کنید. چنین ارجاعاتی باعث تسهیل جستجوی سابقه تحقیق توسط دیگران می شوند.

علاوه بر قواعد فوق به خاطر داشته باشید که امکان دارد مقاله شما توسط افراد خارج از حوزه تخصصی شما خوانده شود؛ بنابراین مقدمه، مکان مناسب برای تعریف هر اصطلاح تخصصی یا علائم اختصاری است که قصد استفاده از آنها را داریم.

لینک تلگرام گروه محققین بهداشت و درمان ایران

<https://telegram.me/joinchat/BpHbRD02chUjm1kx8fA-Pg>

از طریق این لینک به ما پیوندید

